

ONTVANGEN 13 FEB. 2012

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Wageningen Universiteit / Rijksuniversiteit Groningen / Universiteit Twente
p/a College van Bestuur Wageningen Universiteit
Postbus 9101
6700 HB WAGENINGEN

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw

Contactpersoon

Onze referentie
375664

Uw brief van
5 december 2011

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Datum **08 FEB. 2012**
Betreft Macrodoelmatigheidsaanvraag gezamenlijke wo-masteropleiding Water Technology in Leeuwarden

Geachte heer Dijkhuizen,

Mede namens de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie bericht ik u het volgende.

Met uw brief van 5 december 2011, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) ontvangen op 23 december 2011, hebt u mij uw voornemen voorgelegd om de wo-masteropleiding Water Technology als gezamenlijke opleiding te gaan verzorgen in de gemeente Leeuwarden. De opleiding wordt ingebed in de onderzoeksinfrastructuur van het Technologisch Top Instituut Watertechnologie (Wetsus). De nieuwe opleiding zal in de plaats komen van de 'mastertrack' van enkele masteropleidingen die de betrokken instellingen thans in Leeuwarden verzorgen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 20 januari 2012 positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan. Ik heb geconstateerd dat dit advies zorgvuldig tot stand gekomen is.

Besluit

Gelet op bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009, heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de gezamenlijke wo-masteropleiding Water Technology als bekostigde opleiding in Leeuwarden te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in de artikelen 6.2 en 7.3c van de WHW. Voorts is eerdergenoemde beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden b, d en e van artikel 4.1, eerste lid, van de beleidsregel.

Voor een nadere motivering verwijs ik u naar het eerdergenoemde advies van de CDHO. Anders dan de CDHO concludeert ben ik van mening dat de aanvraag tevens voldoet aan voorwaarde c van de beleidsregel. De CDHO stelt dat u een beroep doet op het Sectorplan HBO Noord-Nederland 2010-2015, maar dat bedoeld document voor het wetenschappelijk onderwijs niet relevant is. Daarentegen bevat dit sectorplan meerdere programmalijnen die gericht zijn op versterking van de Noordelijke kennisinfrastructuur. Een van die integraal ontwikkelde programmalijnen is de inrichting van het Nationaal en Internationaal Expertise Centrum voor Watertechnologie, waarin meerdere kennisinstellingen participeren waaronder ook Wageningen Universiteit en de Universiteit Twente. Het Sectorplan HBO Noord-Nederland is op verzoek van mijn ambtsvoorganger opgesteld in het perspectief van het bestaande en langjarig gevoerde OCW-beleid ter versterking van de Noordelijke kennisinfrastructuur op het terrein van hoger onderwijs in brede zin. In de Strategische Agenda Hoger Onderwijs, Onderzoek en Wetenschap heb ik gemarkeerd dat bestaande sectorplannen, zoals het onderhavige plan, worden voortgezet, zoals ik ook in het bestuurlijk overleg in Leeuwarden op 11 januari 2012 heb gemarkeerd. Behalve de voorwaarden b, d en e is voorwaarde c daarom eveneens op uw aanvraag van toepassing.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, derde lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho) onder gelijktijdige beëindiging van de registratie van de gemeente Leeuwarden als vestigingsplaats van de wo-masteropleidingen Biotechnology (WU), Scheikundige Technologie (RUG) en Chemical Engineering (UT).

Een afschrift van dit besluit is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de VSNU, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnée

Datum

Onze referentie

375664 Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

155

Ministerie van COV	
E-doc Nr.	373 865
Datum Reg.	24-1-2012
Directie	HO 85

T 30/11

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. R. Minnée
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Minnée,

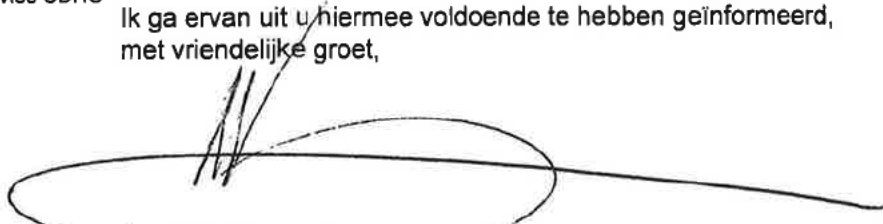
datum 20 januari 2012
onderwerp advies Joint Degree wo master Water Technology WUR, RUG en UTwente Leeuwarden
ons kenmerk 2011/033A/B/C

Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag Joint Degree van Wageningen Universiteit en Researchcentrum, Rijksuniversiteit Groningen en Universiteit Twente ten behoeve van de wo masteropleiding Water Technology te Leeuwarden. Een gelijklopend advies is verzonden aan de directeur Agrokennis van het Ministerie van EL&I aangezien deze aanvraag betrekking heeft op zowel het grijze als het groene domein. Naar mening van de commissie verdient het aanbeveling om in overleg met het Ministerie van EL&I een gelijklopend besluit te zenden naar de betrokken grijze en groene instellingen.

bijlagen advies CDHO

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, met vriendelijke groet,

drs. N.M. Verbraak
voorzitter CDHO

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Staatssecretaris
drs. H. Zijlstra
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Zijlstra,

Advies

Op 23 december 2011 heeft de commissie het verzoek ontvangen van Wageningen Universiteit en Researchcentrum (WUR), Rijksuniversiteit Groningen (RUG) en Universiteit Twente (UTwente) om de wo master *Water Technology* als bekostigde joint degree opleiding te Leeuwarden te verzorgen. De aanvraag is op 23 december in behandeling genomen, deze was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde documenten. Hierbij brengt de commissie haar advies uit over dit voornemen.

datum
20 januari 2012

onderwerp Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Joint Degree Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van UTwente, RUG en WUR om de wo master *Water Technology* als bekostigde joint degree te verzorgen te Leeuwarden.

WUR, RUG en UTwente
wo master
Water Technology
Leeuwarden

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 7.3c jo. artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009, verder te noemen: de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. De Minister van OCW heeft mede namens de Minister van EL&I bij brief van 9 juli 2010 (kenmerk HO&S/188502) aanvullende eisen gesteld aan de doelmatigheidstoetsing bij joint degrees. Deze brief is door de commissie bij de beoordeling betrokken. Voorts heeft de commissie de brief van 16 december 2010 (kenmerk HO&S/255200) van het Ministerie van OCW inzake de joint degree bij haar beoordeling betrokken.

ons kenmerk
2011/033 A/B/C

bijlagen
beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

Sinds 2008 bieden UTwente, RUG en WUR gezamenlijk een specialisatie *Water Technology* in Leeuwarden aan in samenwerking met het aldaar gevestigde Technologisch Top Instituut Watertechnologie Wetsus (TTIW). De specialisatie ('mastertrack') is toegankelijk vanuit enkele masteropleidingen die de drie universiteiten afzonderlijk aanbieden te Leeuwarden. Deze 'mastertrack' willen de drie universiteiten omzetten in een joint degree omdat een joint degree-opleiding de herkenbaarheid van dit specialisme voor studenten en het afnemend werkveld vergroot. De bestaande mastertrack wordt dus vervangen door de joint degree.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan voorwaarden b, d en e van de Beleidsregel. De aanvraag voldoet tevens aan de criteria die aan joint degrees worden gesteld in bovengenoemde brieven met kenmerk HO&S/188502 en HO&S/255200.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 2 van 5

Beoordeling voorwaarde b Beleidsregel

De voorgenomen master *Water Technology* draagt aantoonbaar bij aan een door de Minister erkende behoefte op een terrein waarvoor de rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt, te weten water.

In het regeerakkoord van het kabinet-Rutte is water bestempeld als Economisch Topgebied en in dat kader is het Topteam Water ingericht om onderzoek en innovatie op het gebied van water verder te stimuleren. Het Technologisch Top Instituut Watertechnologie (TTIW) wordt door het Topteam Water als voorbeeld aangehaald van een goede samenwerking in de zogenoemde 'gouden driehoek' van kennis, bedrijfsleven en overheid.

De opleiding is sterk technisch van aard en valt derhalve in cluster 1 van de Sminia-indeling. Daarmee levert deze een bijdrage aan de doelstelling van het Rijk om meer instroom in bètatechnische opleidingen te realiseren.

Aangezien de voorgenomen master *Water Technology* rechtstreeks aansluit op bovenstaand voornemen van de Rijksoverheid om onderzoek naar water te stimuleren en bijdraagt aan vergroting van de instroom in bètatechnische opleidingen is voldaan aan voorwaarde b van de Beleidsregel.

Beoordeling voorwaarde c Beleidsregel

Aanvrager refereert aan het Sectorplan HBO Noord Nederland 2010 – 2015 van 4 februari 2010 dat is opgesteld door vier hbo-instellingen (Hanzehogeschool, Hogeschool Van Hall Larenstein, Noordelijke Hogeschool Leeuwarden en Stenden Hogeschool). Het sectorplan beoogt het hbo in Noord Nederland te positioneren als vliegwiel voor de (regionale) kenniseconomie. Het sectorplan heeft geen betrekking op het wetenschappelijk onderwijs en is dus voor de onderhavige aanvraag niet relevant.

Aanvrager geeft aan dat de Staatssecretaris van OCW in het besluit op bezwaar inzake de wo bacheloropleiding International Business van de RUG heeft aangegeven dat de door de RUG in bezwaar aangevoerde informatie leidde tot de conclusie dat de opleiding wordt verzorgd in een regio met erkende gebiedsspecifieke knelpunten of achterstandssituaties en dat daarmee was voldaan aan voorwaarde c van de Beleidsregel.

De commissie stelt echter vast dat de aanvrager geen door de Minister ondertekend document heeft overgelegd waarmee het bestaan van bestuurlijke afspraken zoals bedoeld in voorwaarde c is aangetoond. Er is derhalve niet voldaan aan voorwaarde c van de Beleidsregel.

Aangezien aan de vestigingsplaats Leeuwarden naar het oordeel van de commissie geen c-status is toegekend wordt in het kader van de joint degree-beoordeling de zware toets toegepast.

Beoordeling voorwaarde d Beleidsregel

Aanvrager heeft afgestemd met de technische universiteiten van Delft en Eindhoven. Geen van beide universiteiten biedt een masteropleiding op dit terrein aan. De Technische Universiteit Eindhoven stemt van harte in met het voornemen om de master *Water Technology* te realiseren. De Technische Universiteit Delft maakt geen bezwaar, maar plaatst wel een kanttekening bij het voornemen i.v.m. een bestaand Unesco programma rondom het thema water dat in Delft wordt uitgevoerd. Dit programma is een niet-bekostigde postinitiële masteropleiding met een kleine instroom (ca. 15 studenten per jaar). Kern van de kanttekening is dat

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 3 van 5

een joint degree een te grote uitbreiding zou vormen van het bestaande onderwijsaanbod. Dit argument snijdt naar mening van de commissie geen hout aangezien de opleiding sinds 2008 al wordt aangeboden in de vorm van een mastertrack die nu wordt omgezet naar een joint degree.

Aanvrager heeft op basis van het advies van de commissie Breimer inzake de implementatie van het sectorplan natuur- en scheikunde aangenomen dat er 20 a 25 studenten zullen instromen na 2 jaar. De commissie acht deze aanname realistisch.

Ten aanzien van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerde masters *Water Technology* verwijst aanvrager naar een rapport van de Adviescommissie Water inzake onderwijs en arbeidsmarkt in de watersector. De Adviescommissie signaleert voor de komende jaren zowel een grote vervangingsvraag als een uitbreidingsvraag, met name op hbo- en wo-niveau, waaraan de bestaande opleidingen niet kunnen voldoen. Eenzelfde beeld komt naar voren uit het rapport van het Topteam Water.

De commissie concludeert dat is voldaan aan de vereisten van voorwaarde d van de Beleidsregel.

Beoordeling voorwaarde e Beleidsregel

De commissie is van oordeel dat de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur in voldoende mate is verzekerd. In haar overwegingen heeft de commissie betrokken dat de opleiding die reeds sinds 2008 bestaat in de vorm van een mastertrack is ingebed in het TTIW, een instituut waarbinnen kennis, bedrijfsleven en overheid samenkomen. Aanvrager heeft daarnaast aangetoond dat er samenwerkingsverbanden zijn met het lokale bedrijfsleven.

De master *Water Technology* is toegankelijk vanuit diverse universitaire bacheloropleidingen, zowel groen als grijs, en middels schakelprogramma's ook vanuit een aantal hbo bacheloropleidingen. Het Ministerie van OCW steunt bovendien het voornemen van de NHL en VHL om een Centre of Expertise op het terrein van de watertechnologie in Leeuwarden te vestigen. Dit Centre of Expertise bevordert doorlopende leerlijnen van mbo tot PhD en de voorliggende opleiding sluit aan bij deze ontwikkeling.

Tenslotte sluit de omzetting van de mastertrack naar een joint degree-opleiding aan bij de oprichting van een nieuw kenniscentrum in het noorden, de zogenoemde University Campus Fryslân.

Aanvullende toetsing joint degree

1. Er dient sprake te zijn van één opleiding aan verschillende instellingen
Aanvrager heeft aangetoond dat de wo master *Water Technology* door de Universiteit Twente, RUG en WUR gezamenlijk wordt aangeboden en dat de opleiding wordt afgesloten met een gezamenlijk diploma.

2. De reguliere opleiding wordt verzorgd op verschillende locaties of één vestigingsplaats door de instellingen gezamenlijk

De opleiding wordt niet op locaties van de drie universiteiten verzorgd, maar op één vestigingsplaats, Leeuwarden. De drie universiteiten verzorgen elk een deel van het curriculum (50% door de WUR, 50% door UTwente en RUG). De drie universiteiten bieden elk al opleidingen aan in Leeuwarden. Er is dus geen sprake van uitbreiding van het aantal vestigingsplaatsen van de drie universiteiten.

3. De samenwerkingsovereenkomst is bijgevoegd

Aanvragers hebben de samenwerkingsovereenkomst bijgevoegd.

4. Het afstemmingsoverleg is gevoerd met aanbieders van vergelijkbare reguliere opleidingen

De aanvragers hebben afstemmingsoverleg gevoerd met de Technische Universiteit Eindhoven en de Technische Universiteit Delft. Geen van beide universiteiten maakt bezwaar tegen het voornemen.

5. Elke instelling verzorgt een substantieel deel van het onderwijs. De student volgt aan ieder van de betrokken instellingen een deel van het curriculum.

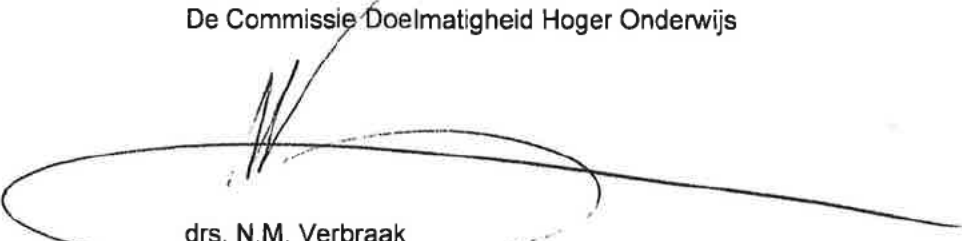
Uit de aanvraag blijkt dat de drie instellingen elk een substantieel deel van het onderwijs verzorgen. De student geniet op één locatie, Leeuwarden, onderwijs dat elk van de drie betrokken instellingen voor een deel wordt verzorgd (zie bijlage 1 bij de aanvraag).

6. De toetsing strekt zich uit tot beide vestigingsplaatsen omdat nadelige effecten op beide vestigingsplaatsen kunnen optreden

n.v.t.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. N.M. Verbraak
voorzitter

Bijlage

Samenvatting beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4.1 van deze beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen ten minste voldoet aan één van de voorwaarden a, b of c en tevens aan de beide voorwaarden d en e.

Volgens voorwaarde a draagt de opleiding aantoonbaar bij aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse kennissamenleving doordat de opleiding tegemoet komt aan een door de Minister erkende behoefte aan nieuwe beroepen of aan door de Minister noodzakelijk geachte nieuwe ontwikkelingen, waaronder wetenschappelijke ontwikkelingen in innovatieve sectoren.

Volgens voorwaarde b draagt de opleiding aantoonbaar bij aan een andere dan onder a genoemde en door de Minister erkende behoefte op terreinen, waarvoor de Rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt.

Volgens voorwaarde c wordt de opleiding gevestigd in een landsdeel waarover bestuurlijke afspraken met de Minister zijn gemaakt om de kennisinfrastructuur aldaar te versterken, om daarmee gebiedsspecifieke knelpunten en achterstandssituaties te verminderen.

Op grond van voorwaarde d mag realisering van een opleiding op langere termijn niet leiden tot substantieel, of indien aan voorwaarde c is voldaan tot bovenmatig, nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur op het desbetreffende onderwijs- en onderzoeksterrein.

Volgens voorwaarde e is de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur voldoende verzekerd.

Verwijzing naar toetsingskader joint degrees

- a. De brief van de Minister van OCW, mede namens de Minister van EL&I, van 9 juli 2010 (kenmerk HO&S/188502) waarin aanvullende eisen zijn gesteld aan de doelmatigheidstoetsing bij joint degrees.
- b. De brief van de Minister van OCW, mede namens de Minister van EL&I, van 16 december 2010 (kenmerk HO&S/255200).